

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 26/2020 - 10 pàgines

Sessió Tradicional de Sant Tomàs del dia 21 de desembre del 2020

El dia 21 de desembre del 2020, dilluns, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió tradicional convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 105/2020, que és el següent:

1- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF) corresponent a l'any 2019.

2- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE-PA) corresponent a l'any 2019.

3- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa corresponent a l'any 2020.

4- Informe de la delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària corresponent a l'any 2020.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Maríné

M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredó
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Verònica Canals Ribà, ministra de Turisme; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Judith

Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 12.04h)

La Sra. síndica general:

Bon dia a tothom.

En primer lloc farem un minut de silenci en memòria del qui fou Òscar Ribas Reig, primer cap de Govern, un home d'Estat i un home que crec que quedarà en la memòria com a referent per a tots nosaltres.

(Es fa un minut de silenci)

Permeteu-me adreçar una cordial salutació a les diferents autoritats presents. Als Srs. representants dels Coprínceps, al Sr. president del Consell Superior de la Justícia, al Sr. president del Tribunal Constitucional, als Srs. i a les Sres. cònsols i també a la resta d'autoritats.

Sigueu molt benvinguts amb tots nosaltres.

Abans d'iniciar l'ordre del dia previst per la sessió, permeteu-me que doni lectura a la Declaració del Consell General amb motiu del Dia Internacional dels Drets Humans que fou celebrat el passat 10 de desembre i que ha estat compartida per tots els grups.

Amb motiu del Dia internacional dels drets humans - promogut per les Nacions Unides amb l'objectiu de commemorar l'aniversari de l'aprovació de la Declaració Universal dels Drets Humans per l'Assemblea General de l'ONU l'any 1948- el Consell General recorda l'adhesió formal d'Andorra a aquesta Declaració universal l'any 1978 i el seu reconeixement constitucional des de l'any 1993.

La Declaració Universal dels Drets Humans, a través del seu compendi de drets, fixa una ètica i unes normes universals a totes les cultures, a les quals des d'aquesta Cambra donem suport i considerem necessàries per a tota la humanitat.

Si bé són innegables els grans progressos aconseguits des de l'adopció d'aquesta Declaració, tots els estats podem millorar en la promoció i la protecció dels drets humans. És per aquest motiu, que el Consell General aprofita aquesta ocasió per reafirmar avui el seu compromís amb l'Agenda 2030 i els Objectius del Desenvolupament Sostenible, un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat basada en els drets humans.

Finalment, sabedors que hi ha membres del parlament que veuen vulnerats els seus drets i llibertats als seus

països, veient-se suspesos de manera injustificada de llur càrrec, patint amenaces i actes intimidatoris, i entre els pitjors dels casos, patint tortures, maltractaments i detencions il·legals, el Consell General s'hi solidaritza, a la vegada que felicita la Unió Interparlamentària per haver aconseguit, a través de les seves accions, millorar la situació de moltes d'aquestes persones.

Perquè els drets humans ens incumbeixen a tots, des del Consell General aprofitem aquesta efemèride per demanar que cada un de nosaltres, en l'àmbit de les nostres competències, vetllem perquè, en condicions d'igualtat, tothom pugui gaudir de manera real i efectiva de tots aquests drets i llibertats.

Punt número 1 de l'ordre del dia.

1- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF) corresponent a l'any 2019.

Intervé la Sra. Carine Montaner, presidenta de la delegació.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

La Secció andorrana ha assistit i ha participat activament en les sessions de l'Assemblea Parlamentària de la Francofonia, com són la 45ª Sessió ordinària de l'APF que va tenir lloc a Abidjan (Costa d'Ivori) així com a la 32ª Assemblea Regional Europa celebrada a Delémont (Jura Suís). Actualment, la Secció andorrana està integrada pels consellers generals, Sra. Núria Rossell, Sr. Marc Magallon, Sr. Raül Ferré, Sr. Carles Sánchez, i per mi mateixa.

L'Assemblea Parlamentària de la Francofonia (APF) és una organització parlamentària internacional que defensa l'Estat de dret, la democràcia i la salvaguarda dels drets humans, particularment en l'espai francòfon, i on es debat i s'intercanvia informació sobre temes d'interès comú per a aquells parlaments i grups de parlamentaris d'arreu del món que comparteixen els valors de la Francofonia definits en la "*Charte de la Francophonie*" i que es constitueixen en seccions.

Abans de procedir amb l'exposat, voldria indicar que en l'informe que us ha estat tramès hi figura descrit el treball realitzat per la delegació així com el resum de les reunions en les que s'ha assistit i els documents que s'han aprovat. Per tant exposaré breument les principals activitats que s'han dut a terme durant l'any 2019.

Conferència de Presidents de la Regió Europa

Del 14 al 16 d'abril va tenir lloc a Atenes (Grècia) la Conferència de Presidents de la Regió Europa sense comptar però amb la participació de la secció d'Andorra doncs arran de la finalització de la legislatura i de les eleccions generals celebrades durant el mes d'abril del 2019, el Consell General va excusar la seva absència prop de la institució de l'APF.

No obstant, l'ordre del dia d'aquesta Conferència de Presidents es va centrà principalment amb l'adopció de l'ordre del dia de la 32ª Assemblea Regional Europa, que va tenir lloc posteriorment a Delémont (Jura Suís), del 13 al 16 de novembre del 2019, amb la presentació de les conclusions de la missió parlamentària d'informació sobre *l'ús del francès en les institucions europees i la revalorització del multilingüisme arran del Brèxit* així com, amb el seguiment de les resolucions adoptades en la darrera Assemblea plenària de l'APF, que va tenir lloc al Quebec al 2018.

45ª Sessió ordinària de l'APF

Del 5 al 9 de juliol va tenir lloc a Abidjan (Costa d'Ivori) la 45ª Sessió ordinària de l'APF. La delegació andorrana va estar representada per la Sra. Núria Rossell, el Sr. Marc Magallon i per mi mateixa. En aquesta ocasió també va tenir lloc paral·lelament el 9^è Parlament Francòfon dels Joves. L'objectiu principal del PFJ és el de realitzar una simulació parlamentària per il·lustrar a les noves generacions del model de la democràcia parlamentària. Malauradament i contràriament a la darrera edició no hi va haver representació de joves andorrans.

El debat general va centrar-se, en aquesta edició, en el tema "Parlament i enfortiment de la democràcia". La intervenció de la secció andorrana, feta per mi mateixa, va destacar les iniciatives i mecanismes de transparència en l'activitat parlamentària implementats al Consell General per apropar els representants electes a la ciutadania, incentivar la participació ciutadana i enfortir la democràcia.

A més del debat general, els membres de la delegació vam participar als treballs duts a terme a la Xarxa de dones parlamentàries, a la Comissió Política, a la Comissió d'Educació, Comunicació i Afers Culturals i a la Comissió d'Afers Parlamentaris.

Al finals dels treballs l'Assemblea General va adoptar 13 Resolucions i 2 "Proposicions de Loi-Cadre".

32ª Assemblea Regional Europa

Del 13 al 16 de novembre, es va celebrar a Delémont (Jura Suís) la 32ª Assemblea Regional Europa, en la que van participar 110 parlamentaris de 21 seccions. La secció andorrana va estar representada per la Sra.

Núria Rossell, el Sr. Raül Ferré, el Sr. Marc Magallon i per mi mateixa.

Els temes centrals d'aquesta Assemblea Regional Europa van ser "*Le droit d'autodétermination des peuples comme principe juridique: état de la situation en Europe*" i "*La démocratie directe et l'initiative citoyenne dans le processus législatif*".

Ambdós van comptar amb la presentació de diverses ponències que van tractar el tema des de diferents perspectives.

Així mateix, aprofitant aquesta trobada, va tenir lloc, com és habitual, una Conferència de Presidents de la Regió Europa on es van tractar assumptes interns de la Regió. La Sra. Michèle Dittlot, Presidenta de la Secció de Mònaco va presentar el programa de la propera Conferència de Presidents que havia de tenir lloc el proper 5-7 d'abril de 2020. Després d'aquesta presentació, la Presidenta de la Secció d'Hongria, Sra. Katalin Csöbör, va presentar la seva candidatura per acollir l'any 2021 la Conferència de Presidents. Acte seguit, el President del Parlament de Catalunya, Sr. Roger Torrent, va ser l'encarregat de presentar també la seva candidatura per organitzar l'Assemblea Regional Europa l'any 2020. Després d'aquests comunicats, la Conferència de Presidents, amb el recolzament del Sr. Jean-Paul Wahl, encarregat de missió Europa, va agrair els seus oferiments i va acordar que l'any 2021, la Conferència de Presidents és celebri a Hongria i la XXXIII^a Assemblea Regional Europa a Catalunya, extrem que arran de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, es va posposar *sine die*.

No voldria finalitzar aquesta presentació sense agrair novament a tots als membres de la secció andorrana pel seu treball, per la seva constància i pel seu compromís en la defensa dels valors que promou la Francofonia, valors que formen part del nostre llegat i que com no pot ser d'una altra manera tots nosaltres compartim i promovem.

I només per acabar, agrair al personal de la casa, als secretaris, secretàries que ens acompanyen, que fan una excel·lent feina i què fariem sense ells.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Montaner, i gràcies a tots els membres de la delegació per la feina feta. Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària de l'Organització per a la Seguretat i la

Cooperació a Europa (OSCE-PA) corresponent a l'any 2019.

Intervé el Sr. Ferran Costa, cap de la delegació.

El Sr. Ferran Costa:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Aquest discurs a continuació hauria d'haver tingut lloc durant la sessió tradicional de la Constitució que se celebra cada any el mes de març. Aquest any, però, i com tots ja sabem, la pandèmia derivada de la COVID-19 va obligar a suspendre dita sessió, motiu pel qual ens trobem avui aquí presentant l'informe d'activitats de l'Assemblea Parlamentària de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa, OSCE-PA, corresponent a l'any 2019.

La delegació del Consell General a l'OSCE-PA està integrada pels consellers generals: Roger Padreny Carmona, Sandra Codina Tort, Joan Carles Camp Areny i per mi mateix. Els consellers generals Padreny, Codina i Costa vam assistir i participar en les sessions que van tenir lloc durant l'any 2019 i el primer trimestre de l'any 2020, i que van ser: la Sessió d'hivern, celebrada a Viena el passat mes de febrer d'aquest any, la 28ª Sessió anual que va tenir lloc el mes de juliol del 2019 a Luxemburg i la Sessió de tardor que es va celebrar el mes d'octubre del 2019 a Marràqueix. De fet, la sessió de Viena del febrer d'aquest any va ser l'última reunió presencial celebrada per l'OSCEPA aquest any. La resta que estaven previstes s'han anul·lat degut a la pandèmia.

El rol dels parlaments en l'impuls del desenvolupament sostenible per promoure la seguretat va ser el tema central de la 28a Sessió anual. A més de les tres resolucions principals adoptades per cadascuna de les tres comissions generals, en aquesta sessió es van aprovar 15 qüestions o punts addicionals. Totes elles formen l'anomenada Declaració de Luxemburg que fou aprovada pel plenari per 94 vots a favor, 7 en contra i 11 abstencions.

La Declaració posa l'accent en el compromís dels membres de l'Assemblea parlamentària de l'OSCE d'aplicar l'Agenda de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides per al 2030 així com els seus 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible.

El document insta els parlaments i els governs dels països de l'OSCE a ratificar l'Acord de París de 2015 sobre el canvi climàtic i complir les seves obligacions de limitar les emissions de gasos d'efecte hivernacle. En aquest sentit es recomana que els preus del carboni siguin conseqüents amb els danys mediambientals derivats de les emissions de CO₂ i que s'aprofitin

aquests diners per implantar les anomenades energies netes.

La Declaració també reconeix el paper essencial dels parlaments per avançar en el desenvolupament i la seguretat sostenibles, desenvolupar una legislació eficient per combatre la corrupció, millorar la gestió de la migració i combatre el crim organitzat.

El document també demana als països de l'OSCE que situïn la promoció i protecció dels drets humans al centre de les seves agendes de política nacional i exterior.

A nivell internacional la Declaració demana, entre d'altres, la retirada de les forces militars russes del territori ucraïnès i un acord global basat en la plena aplicació dels acords de Minsk.

Del 4 al 6 d'octubre vam tenir l'oportunitat d'assistir a la Sessió de tardor a Marràqueix que per primera vegada es celebrava en un país no membre de l'OSCEPA. Un cop més, els reptes sorgits arrel del canvi climàtic i com aquests poden afectar al desenvolupament econòmic i a la migració va ser un dels temes centrals d'aquesta reunió on també es va parlar de la lluita contra la intolerància i la discriminació basades en la religió o les creences.

Justament el canvi climàtic també va ser objecte de debat en la darrera Sessió d'hivern celebrada a Viena, on la delegació andorrana vam participar en el debat especial relatiu a les incidències del canvi climàtic sobre la seguretat i el rol dels parlaments. La intervenció de la delegació que encapçalo va servir per explicar l'aprovació, l'any 2018, de la Llei 21/2018, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic que inclou objectius més ambiciosos que els fixats en l'acord de París de l'any 2015. En la intervenció també es va informar de l'aprovació, per part del Consell General, de l'acord de reconeixement de la crisi climàtica i la declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica. Andorra ha estat un dels primers països en aprovar-la. A nivell internacional es va apel·lar a la necessitat de promoure la multilateralitat per lluitar conjuntament contra el canvi climàtic.

A banda d'aquestes sessions ordinàries, el Consell General, representat pels Consellers generals, Roger Padreny i Carles Sánchez, també va participar en el seminari per a joves parlamentaris "*Future leadership for political inclusion in the OSCE region*" organitzat conjuntament per l'OSCEPA i la Comissió de Helsinki dels Estats Units. Fruit d'aquest seminari es va aprovar una declaració conjunta, impulsada també pels consellers andorrans que hi van assistir els quals van proposar, entre d'altres, la creació d'una subestructura dins l'Assemblea parlamentària amb l'objectiu de millorar la connexió dels joves

parlamentaris dins la regió OSCE, impulsar noves iniciatives i fer més visible el paper dels joves parlamentaris.

No voldria finalitzar aquesta presentació de les tasques dutes a terme per la delegació que tinc l'honor de presidir, sense abans agrair als consellers membres d'aquesta el seu treball, la seva constància i el seu compromís en la defensa dels valors que promou l'OSCE parlamentària; valors que com no pot ser d'una altra manera tots nosaltres compartim i promovem.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa i gràcies també a tots els membres de la delegació per la feina desenvolupada al llarg d'aquest període.

Punt número 3.

3- Informe de la delegació del Consell General a l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa corresponent a l'any 2020.

Intervé la Sra. Mònica Bonell, presidenta de la delegació.

La Sra. Mònica Bonell:

Gràcies Sra. síndica.

Com bé és sent habitual la delegació andorrana assisteix i participa en les sessions plenàries de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, (APCE) que tenen lloc a Estrasburg, així com en les reunions de les comissions i subcomissions on estem inscrits en qualitat de titulars i suplents. No obstant això, arran de la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, només ha tingut lloc de manera presencial la sessió plenària de l'APCE del mes gener a la qual vam ser-hi presents en representació del Consell General.

Per tant, i com a conseqüència de les restriccions a la mobilitat entre països a la qual van haver de sotmetre's la majoria d'Estats membres durant els mesos que anaven de març a juliol, el *Bureau* de l'APCE (que té el deure de preparar l'ordre del dia de les sessions i d'autoritzar les reunions de les comissions i subcomissions) va acordar posposar les sessions plenàries de l'APCE que havien de tenir-se de forma presencial a Estrasburg i va decidir substituir-les per videoconferències de la *Comissió Permanent* (que és la que actua en nom de l'APCE quan aquesta no es reuneix en sessió plenària). Degut a aquesta situació, diverses reunions de la *Comissió Permanent* s'han dut

a terme amb l'ús de mitjans telemàtics, tal i com es descriu en l'informe elaborat, així com vàries reunions de les comissions i subcomissions que han hagut d'acollir-se a aquesta manera de procedir per poder continuar fent la feina que se'ls hi havia encomanat. Els membres de la delegació andorrana han participat en els treballs realitzats en aquestes reunions tal i com consta a l'informe anyal que s'ha elaborat i que se us ha tramès.

Durant aquest any 2020, que va debutar amb l'elecció del Sr. Hendrik Daems com a President de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, s'han dut a terme un ventall de debats sobre diversos temes d'actualitat que han donat lloc a l'elaboració de diferents resolucions i recomanacions. Entre els temes més destacats que s'han debatut, no tant sols a la sessió plenària del mes de gener sinó també a les reunions de la *Comissió Permanent* i de les comissions i subcomissions de les quals som partícips, esmentaré, entre altres, els següents: "*Menaces sur la liberté des médias et la sécurité des journalistes en Europe*", "*Procédure complémentaire conjointe entre le Comité des Ministres et l'Assemblée parlementaire en cas de violation grave par un État membre de ses obligations statutaires*", "*Enseignements pour l'avenir d'une réponse efficace et fondée sur les droits à la pandémie de COVID-19*", "*Les conséquences de la pandémie de COVID-19 sur les droits de l'homme et l'État de droit*" o "*Modification du Règlement de l'Assemblée relative aux modalités alternatives d'organisation des parties de session de l'Assemblée parlementaire*".

D'altra banda, voldria congratular al Govern per l'adhesió d'Andorra al Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa (CEB) el passat 26 de maig del 2020. Com bé sabeu, el CEB és una entitat financera multilateral de vocació exclusivament social, fundada l'any 1956, que té com a finalitat invertir en projectes socials que promouen la inclusió i ajuden a millorar les condicions de vida de la població més vulnerable d'Europa. Arribat a aquest punt, també cal assenyalar que aquesta adhesió no hagués estat possible sense el treball conjunt entre la delegació del Consell General i el Govern. Recordem que va ser arran del debat que es va dur a terme el dia 2 d'octubre del 2019 a l'APCE sobre el tema "*La Banque de développement du Conseil de l'Europe: contribuer à la construction d'une société plus inclusive*", que es va adoptar la *Resolució 2302 (2019)*, en la qual es sol·licitava a aquells Estats membres del Consell d'Europa que encara no formaven part de la CEB, i entre els quals es trobava el Principat d'Andorra, de valorar la possibilitat d'adherir-se a aquesta institució. Per aquesta raó, al novembre del 2019 vaig trametre una carta al Cap de Govern al respecte i, així mateix, la delegació va aprofitar la seva estada al Consell d'Europa en motiu de la sessió del

mes de gener del 2020 per reunir-se amb els Srs. György Bergou, Secretari Executiu dels Òrgans del Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa, i Giovanni Battista Celiento, Administrador del Secretariat de l'Acord Parcial sobre el CEB. És gràcies a la sinèrgia entre el Consell General i el Govern que s'ha aconseguit pertànyer a aquesta institució europea que, de ben segur, ens ajudarà a assolir la consecució d'alguns projectes socials necessaris pel nostre país.

Finalment m'agradaria felicitar davant d'aquesta Cambra al Sr. Pere López, tal i com ja vaig fer personalment en el transcurs de la sessió del mes de gener, per haver estat nomenat representant de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa al Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO). El GRECO té l'encàrrec d'assegurar el compliment dels estàndards anticorrupció del Consell d'Europa per part dels Estats membres a través d'un procés dinàmic de revisió recíproca que ajuda a identificar els buits en les polítiques nacionals contra la corrupció i, per tant, recomana als Estats membres a dur a terme les reformes legislatives, institucionals i pràctiques necessàries.

No voldria acabar aquesta breu presentació sense agrair el compromís i la dedicació que han mostrat i que mostren contínuament els membres de la delegació andorrana, sobretot en aquests moments tan terribles de crisi sanitària, econòmica i social que té lloc arreu del món, treballant conjunta i fermament per a què el Consell General i els ciutadans del nostre país siguin participants de les polítiques en matèria de drets humans que defensa el Consell d'Europa. I agrair també la feina i professionalitat dels secretaris de comissions que ens acompanyen, la Sra. Eulàlia Rich i el Sr. Erick Garasa i a la Sra. Sabrina Martínez, administrativa de comissions.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sra. Bonell i també gràcies a tots els membres de la delegació del Consell d'Europa per la feina desenvolupada.

I passem al quart punt de l'ordre del dia.

4- Informe de la delegació del Consell General a la Unió Interparlamentària corresponent a l'any 2020.

Intervé la Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí, subsíndica general.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sra. síndica.

Aquest any 2020, any marcat per la pandèmia de la COVID-19 i totes les mesures restrictives que s'han hagut de prendre per protegir la salut de les persones, la Unió Interparlamentària, la UIP, ha continuat treballant:

per seguir promovent el diàleg i l'intercanvi d'experiències i idees entre els parlamentaris d'arreu, per vetllar pel respecte dels drets humans,

I per promocionar el bon govern, els valors democràtics, la pau, la igualtat de gènere i el desenvolupament sostenible.

La UIP és essencialment un fòrum polític que reuneix parlamentaris de tot el món- actualment 179- i enguany, malgrat el distanciament social, ha seguit mostrant-se activa per establir i mantenir interaccions en format telemàtic, organitzant seminaris, debats interactius, taules rodones d'experts i sessions informatives.

Les circumstàncies no han permès poder convocar les Assemblees de la UIP ni seguir treballant per a l'aprovació de resolucions o declaracions, com la Declaració sobre la diplomàcia parlamentària, que es tenia gairebé enllestida i on la delegació andorrana havia fet arribar una esmena per tal que en el text s'inclogués específicament que es dona suport a l'agenda 2030 i als 17 objectius per al desenvolupament sostenible inclosos en aquesta. No obstant això, es va convocar una sessió extraordinària del Consell director per decidir sobre els temes més urgents relatius a l'organització i la governabilitat de la UIP, com són l'elecció del nou president, el seguiment dels casos de violació de drets humans de parlamentaris, i l'aprovació del programa de treball i el pressupost per a l'any vinent.

En relació a aquests punts ressaltar que:

- al capdavant de la UIP va resultar elegit, amb el ple suport de la delegació andorrana, el parlamentari portuguès Duarte Pacheco, que apostarà, durant el seu mandat de tres anys, per reforçar els ponts entre la UIP i els parlaments membres, per fer més transparent aquesta organització i convertir-la en la veu de tots els parlaments independentment de la seva mida i influència econòmica o política.

- Es van adoptar resolucions sobre la violació de drets humans a 184 parlamentaris dels següents països: Bielorússia, Brasil, Costa d'Ivori, Gabon, República Democràtica del Congo, Egipte, Israel/Palestina, Filipines, Mongòlia, Tanzània, Veneçuela, Uganda i Zimbabwe.

-I es va aprovar un pressupost continuista de 17 milions 80 mil francs suïssos. Les cotitzacions obligatòries dels parlaments membres no han variat respecte l'any passat, continuant sent la contribució

del Consell General per a l'any vinent, de 11 mil 200 euros.

Coneixedora de la dificultat de reactivar l'organització en cas d'aturada total de les activitats – ja que com ja sabeu, la UIP va aturar les seves trobades i accions a causa de les dues guerres mundials- aquesta organització ha aprofitat doncs les noves tecnologies per seguir organitzant trobades i seminaris, tots de manera telemàtica a partir de l'11 de març, dia que l'OMS va declarar oficialment el brot del nou coronavirus SARS-CoV-2, pandèmia global, i tots ells sobre les següents 7 àrees:

- La democràcia i els parlaments.
- Els drets humans.
- La igualtat de gènere.
- L'autonomia dels joves.
- El programa mundial per al desenvolupament.
- La cooperació parlamentària.
- El dèficit democràtic en les relacions internacionals.

El Consell General ha participat a les 10 següents:

A l'Audició parlamentària anual organitzada conjuntament UIP-ONU a la seu de Nacions Unides de Nova York, els dies 17 i 18 de febrer, centrada en l'educació i on es va tractar, entre altres temes, de la quarta revolució industrial i de les seves conseqüències per als sistemes educatius. En el cas d'Andorra van desplaçar-s'hi dos consellers en representació del Consell General per donar a conèixer les virtuts del nostre sistema educatiu.

A la Tretzena Cimera de presidents de parlament, que va versar sobre la gestió de les situacions d'urgència, sobre el foment de l'autonomia econòmica i inclusió financera de les dones, i sobre la lluita contra el sexisme, l'assetjament i la violència envers les dones als parlaments.

A la Cinquena Conferència Mundial de Presidents de Parlament, els dies 19 i 20 d'agost, on es va adoptar una Declaració final a través de la qual, entre altres compromisos, els presidents de parlament es comprometien a donar suport i revitalitzar el multilateralisme treballant per atorgar-li una forta dimensió parlamentària.

A la Reunió parlamentària amb motiu del Fòrum polític d'alt nivell per al desenvolupament sostenible de l'ONU, el 15 juliol, que va versar sobre la necessitat d'accelerar en l'assoliment dels Objectius del Desenvolupament Sostenible.

Al Debat parlamentari sobre la igualtat salarial, que es va organitzar el 18 setembre, amb motiu de la primera edició del Dia Internacional per a la igualtat salarial amb l'objectiu de facilitar l'intercanvi d'idees

i d'experiències en la lluita contra la discriminació sexual.

A la Sessió informativa sobre l'Objectiu del Desenvolupament Sostenible núm. 1, el relatiu a l'erradicació de la pobresa a tot el món, el 20 octubre.

Al Seminari sobre la cobertura sanitària universal, el 17 novembre, on els participants van debatre sobre bones pràctiques i dificultats dels sistemes sanitaris durant la pandèmia de la COVID-19.

A la Reunió amb motiu del Dia internacional de la lluita contra la violència envers les dones, el 25 de novembre, on es va informar de diferents propostes per solucionar els actes de violència en política.

A la Taula rodona d'experts sobre els principis comuns d'assistència als parlaments, el 9 desembre, amb l'objectiu de seguir avançant cap a la promoció de la millora del funcionament dels parlaments.

I al Seminari sobre l'adaptació de les zones muntanyoses al canvi climàtic, el passat 11 de desembre, on es van compartir bones pràctiques de compromís envers les zones de muntanya i es va parlar sobre els reptes i les oportunitats de dissenyar plans harmonitzats relatius al clima, a la reducció dels riscos relacionats amb el canvi climàtic i el desenvolupament sostenible.

En el decurs de les reunions on hem participat, s'han fet varies recomanacions als parlaments. Entre d'altres, se'ns demana:

Vetllar per a què s'inverteixi a favor de les persones amb més dificultats.

Vetllar per a què els indicadors nacionals que han d'informar sobre l'assoliment dels ODS siguin eficients i eficaços.

Insistir en la importància de l'educació i assegurar el seu correcte lloc a l'agenda pública.

Vetllar perquè la legislació, les polítiques públiques, els programes i els pressupostos associats a la gestió de les situacions d'urgència tinguin en compte les necessitats de les dones.

Dotar-se d'una legislació global contra la violència envers les dones, centrada en les víctimes.

Apostar per enfortir el multilateralisme i la solidaritat internacional.

Actuar ràpidament i eficaçment per lluitar contra el canvi climàtic.

Us convido a analitzar amb deteniment totes les recomanacions fetes aquest any 2020, recomanacions que podeu consultar a l'informe que us ha estat tramès i que estarà disponible a la pàgina web del Consell General. És important tenir-les presents i, dins de les nostres possibilitats, acomplir-les.

Així mateix en aquest informe també trobareu recollides les activitats organitzades des del Consell General amb motiu dels dies internacionals del parlamentarisme, la democràcia i els drets humans, i amb motiu del dia europeu contra el tràfic d'éssers humans. Actes impulsats des del Comitè executiu per als afers de la UIP del Consell amb l'objectiu de sensibilitzar l'opinió pública respecte la importància de les temàtiques que tracten.

I acabo la meva presentació agraint públicament la dedicació i la implicació dels també integrants del Comitè Executiu per als afers de la UIP, la síndica general, Roser Suñé com a presidenta i de les conselleres i dels consellers generals, Maria Martisella i Berna Coma; Susanna Vela; Ferran Costa; Joan Carles Cam i Carles Naudi.

Agrair al Govern per haver co patrocinat en el si de l'Assemblea General de l'ONU, la Resolució relativa a la cooperació de Nacions Unides, els parlaments nacionals i la Unió Interparlamentària.

Agrair també ala secretària general, Arantxa Rodríguez, i agraint-vos a tots vosaltres, per l'atenció i la confiança que ens heu dipositat un any més.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. subsíndica i gràcies també als companys de la delegació.

Em permetreu un cop acabat l'ordre del dia i abans d'aixecar la sessió que us adreci unes paraules.

Molt Il·lustre Sra. Subsíndica,

Molt Il·lustres Sres. i Srs. Consellers Generals,

Molt Il·lustres, Honorables i digníssimes autoritats,

Abans d'aixecar aquesta sessió tradicional de Sant Tomàs, permeteu-me unes paraules.

Som a les acaballes d'un any que ha trasbalsat el món. La crisi que ha provocat la Covid-19, una pandèmia d'abast global, té múltiples cares i les persones que som avui aquí, com a representants de la ciutadania a les institucions, tenim l'obligació de treballar no només per pal·liar els seus efectes, sinó sobretot per pensar estratègies que ens ajudin a sortir-ne prou forts per seguir amb els reptes que fa temps que ens plantejem com a societat.

Al Consell General hem hagut de trobar noves formes de treballar, conscients que en un moment crític com l'actual no podíem interrompre la tasca legislativa que ens ha estat encomanada. Així hem celebrat una sessió del consell general amb la presència telemàtica d'alguns membres de la cambra, fet que demostra la voluntat d'utilitzar tots els mitjans disponibles, amb el màxim rigor, per poder seguir al servei del ciutadà.

Aquest 2020, hem aprovat 15 projectes i 3 proposicions de llei, a més de 4 tractats internacionals, 7 acords internacionals d'aprovació tàcita i 3 propostes d'acord. Entre aquests textos, la Llei qualificada dels estats d'alarma i d'emergència i les successives lleis de mesures excepcionals per anar-nos adaptant a l'evolució de la situació sanitària i donar resposta al teixit econòmic i les necessitats socials. Igualment, hem aprovat la Llei d'adhesió del Principat d'Andorra al Fons Monetari Internacional, tenint en compte que les negociacions s'havien iniciat el 3 de gener, abans de l'esclat de la pandèmia a Europa, però que amb aquesta crisi s'ha posat encara més de manifest la importància de formar part de la institució econòmica i financera més rellevant a escala mundial.

Pel que fa al control parlamentari del Govern, aquest s'ha concretat en gairebé un centenar de preguntes amb resposta oral, oral urgent o escrita. D'altra banda, i quant a les propostes d'acord, voldria destacar l'acord relatiu al reconeixement de la crisi climàtica i de declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica, que va ser aprovat per assentiment de tots els membres de la cambra el 23 de gener. Ho deia al principi: la pandèmia no ens pot allunyar d'aquells objectius que ens havíem fixat com a societat ni ha de servir d'excusa per no avançar en l'agenda social i mediambiental amb la qual ens havíem compromès. En aquest sentit, vull recordar la implicació d'Andorra amb l'agenda 2030 de les Nacions Unides i els seus Objectius de Desenvolupament Sostenible, que precisament aspiren a una transformació global des de les actuacions locals.

Senyores i senyors,

La institució a la qual represento, i estic convençuda que el conjunt d'institucions del Principat d'Andorra, som conscients dels neguits de la ciutadania que, a les portes de les festes de Nadal i a punt d'entrar a un nou any, viu amb angoixa la crisi sanitària i pateix la incertesa de la situació econòmica en què es veu immers el país. L'inici de les vacunacions contra la Covid-19 ens permet albirar la llum al final del túnel i aspirar a la recuperació d'una relativa normalitat, sobretot en aquells àmbits que han sofert més.

La crisi provocada per la pandèmia té efectes evidents sobre l'economia del país i té, a més, importants riscos socials que no podem deixar de banda. El risc més clar és l'augment de la desocupació i, amb ella, les desigualtats socials que operen en contra de la cohesió, pilar sobre el qual se sosté el nostre país. Andorra ha de seguir sent un projecte compartit pel conjunt dels seus ciutadans, un horitzó de futur que haurem de repensar entre tots i on les veus de cadascú de nosaltres han de trobar el seu espai. Per aquest motiu em congratulo de la iniciativa promoguda per

tres institucions del país, consell, govern i comuns sota el títol d'Andorra reptes de futur, un espai de reflexió i de debat que si tot ho permet es posarà en marxa el proper mes de gener. Des d'aquí agraeixo a tots els implicats la seva excel·lent predisposició i aprofito per fer explícit que aquestes reflexions seran obertes a tota la nostra societat.

Permeteu-me que agraeixi públicament totes les iniciatives que han sorgit de la societat civil per tal d'ajudar les persones que més estan patint les conseqüències d'aquesta crisi. Sé que aquestes festes seran molt complicades per a una part de la nostra societat i és per això que avui interpel·lo els consellers i les conselleres generals, i no em cansaré mai de fer-ho, a seguir treballant com ho han fet els últims mesos. Els ciutadans esperen de nosaltres que sapiguem dialogar i arribar a acords que ens permetin prendre les millors decisions, les més justes, aquelles que tinguin en compte la dimensió global dels assumptes, però també la seva dimensió més humana. Perquè aquest és, senyores i senyors consellers, el nostre deure des del moment en què vam jurar o prometre servir Andorra.

Les diferents visions que representem no són mútuament excloents, sinó que totes elles sumen les múltiples cares de la nostra societat, dinàmica i diversa. És per aquest motiu, perquè Andorra som totes i tots, que la nostra obligació aquí és saber-nos escoltar i ser capaços de posar-nos en el lloc de l'altre. Els moments de crisi ens exigeixen amplitud de mires, un sentit d'Estat que no entén de petites batalles partidistes, sinó que requereix de la política més gran i més noble. No ens enganyem: això només depèn de nosaltres, de la nostra voluntat i del nostre capteniment en el dia a dia com a consellers i conselleres generals.

Distingides autoritats, Senyores i senyors,

No puc parlar de les persones que aquestes festes les viuran amb angoixa sense adreçar unes paraules a les famílies i els amics de les víctimes de la malaltia. Sapigueu que el Consell General té avui un pensament per a totes elles, amb l'esperança que el buit que ens han deixat s'ompli a poc a poc amb el bàlsam del seu record.

En un any atípic com l'actual, el Consell General ha volgut seguir aportant el seu gra de sorra a l'activitat cultural i la reflexió cívica i social. Si bé les activitats s'han vist reduïdes de manera significativa per la situació excepcional que estem vivint, sí que voldria destacar un parell d'actes d'aquest 2020. D'una banda, la celebració del Dia de la Cultura i el lliurament dels Premis Àgora Cultural. La cultura ha estat un dels sectors que més ha patit les conseqüències de la pandèmia i que ha hagut de

buscar noves fórmules per seguir expressant-se. Aquesta és una de les lliçons que des de les institucions hauríem d'aprendre: possiblement ens calguin noves maneres de pensar i actuar quan tot al nostre voltant canvia. Estic convençuda que la cultura també cura i des d'aquesta tribuna vull reafirmar el meu compromís personal i el de tots nosaltres a fi que l'any 2021 puguem enfortir la seva presència.

D'altra banda, amb motiu del Dia Europeu contra el Tràfic d'Éssers Humans, el Consell General va organitzar la projecció del documental "To Kyma. Rescat al mar Egeu" que explica la història d'un grup de socorristes instal·lats com a voluntaris a l'illa grega de Lesbos per salvar la vida de milers de persones que fugen de la barbàrie de Síria, l'Iraq o l'Afganistan. El seu testimoni ens posa un mirall al davant i apel·la a una responsabilitat que va més enllà de qualsevol frontera. Aquesta crisi podria provocar un tancament sobre nosaltres mateixos i, tinc el ferm convenciment que no ha de ser així. Només un món solidari sobreviurà de manera equilibrada al repte al qual està fent front i per això reclamo el compromís de tots nosaltres amb tots els països que viuen situacions més complexes que les nostres.

Digníssimes autoritats,

No voldria acabar sense un missatge per al nou any. Com bé sabeu, tot just acabem de votar el Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici 2021, instrument essencial de les polítiques públiques. La conjuntura tan delicada que ens ha tocat viure incideix, com no podria ser d'altra manera, en els comptes públics, que preveuen l'increment de les partides destinades a pal·liar els efectes, tant sanitaris com laborals i socials, de la pandèmia, així com la reducció de la despesa corrent de personal i de béns i serveis. La contenció és més necessària que mai per tal de poder destinar els recursos allà on fan més falta. Perquè sabem que al teixit econòmic i social, que ha estat exemplar en el seu sentit de corresponsabilitat i solidaritat, li caldrà tot el suport de les administracions públiques.

Els temps de crisi requereix més i millor política. Perquè la política és l'instrument que, en un marc democràtic, ens permet articular solucions en pro de l'interès general i el bé comú. Els temps de crisi requereixen que tots aquells que tenim una responsabilitat pública ens esforcem per prendre decisions amb la màxima serenitat i sapiguem desenvolupar l'empatia necessària per treballar amb l'altre.

Avui vull refermar el compromís dels consellers i les conselleres generals amb Andorra. Aprofito per agrair al personal de la institució el seu esforç i la seva implicació i també als mitjans de comunicació i als

seus professionals la feina que fan per acostar la tasca parlamentària al conjunt de la societat. Tots tenim una gran responsabilitat en aquest moment que estem vivint.

Solidaritat, sentit d'Estat i visió. Tres valors que voldria haver transmès amb aquestes mots i que tenien en Òscar Ribas Reig un ferm defensor. Permeteu-me unes paraules en record de qui fou el primer cap de govern de l'època constitucional. Sens dubte, un polític fonamental en la història andorrana del segle XX i, sobretot, una persona sempre generosa a l'hora de compartir el seu saber.

Les seves memòries, recentment publicades, ens han d'ajudar a aprofundir en la reflexió del país que volem per al futur, aquesta Andorra que ell tant estimava i que volia més solidària i sostenible. Que el seu llegat pervisqui entre nosaltres i ens empenyi a sortir del nostre confort quotidià. Des d'aquí la nostra simpatia vers la família i els amics. Descansi en pau.

Andorra és afortunada de tenir els seus ciutadans. Amb l'acompanyament de les institucions, sapigueu, n'estic convençuda, que travessarem aquesta crisi com ho hem fet altres vegades al llarg d'una història de segles. Que el 2021 ens porti la llum que tant ens ha faltat aquest 2020.

Per unes festes en què la nostra generositat guiï les nostres actuacions.

Moltes gràcies i visca Andorra!

Visca!

Procedirem seguidament a fer la fotografia tradicional, que evidentment no serà a les escales.

Srs. consellers i il·lustres convidats romangueu en els vostres llocs, farem una primera fotografia tots drets en els vostres llocs, i després en farem una altra amb unes quantes persones que ja han estat cridades. Gràcies.

I també us agrairia que sortíssiu de l'hemicicle seguint les recomanacions del personal del Consell.

I no havent-hi més punts a l'ordre del dia s'aixeca la sessió.

Gràcies.

(Són les 12.48h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877